

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) ประเภทศึกษาสำรวจ (Survey Study) เป็นการศึกษาบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน ความการรับรู้ของผู้นำท้องถิ่นและประชาชน ในหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นและหมู่บ้านทั่วไป ภาคใต้ โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาและการรวบรวมความรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน

ขั้นที่ 2 การศึกษาและสำรวจประชากรเพื่อสุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 3 การสร้างและเตรียมเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาและการรวบรวมความรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อรวบรวมความรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้นำท้องถิ่น ในการพัฒนาชุมชน จากตำราเอกสาร วารสาร ผลงานการวิจัย เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้และเป็นแนวทางในการวางแผนการวิจัย

การศึกษาและสำรวจประชากรเพื่อสุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1.1 ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในหมู่บ้านพัฒนาดีเด่น ประกอบด้วย ผู้นำท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) และประชาชน ซึ่งได้แก่ บุคคลที่มีสถานะในครอบครัวเป็นหัวหน้าครอบครัว ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นในภาคใต้

1.2 ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในหมู่บ้านทั่วไป ประกอบด้วย ผู้นำท้องถิ่นซึ่งได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) และประชาชน ซึ่งได้แก่บุคคลที่มีสถานะในครอบครัว เป็นหัวหน้าครอบครัว ซึ่งมีภูมิลำเนาในเขตหมู่บ้านทั่วไปในภาคใต้

2. กลุ่มตัวอย่างประชากร กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นและหมู่บ้านทั่วไป ภาคใต้ โดยได้ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละกลุ่มมาศึกษา ดังนี้

2.1 หมู่บ้านพัฒนาดีเด่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการกำหนดหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นในระหว่างช่วงปีพุทธศักราช 2530-2532 มาเป็นหมู่บ้านกลุ่มตัวอย่าง เพราะเป็นมีปัจจุบันมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 4 หมู่บ้าน คือ บ้านวัดเขา จังหวัดพังงา, บ้านศาลาดันรัก จังหวัดพัทลุง, บ้านทุ่ง จังหวัดกระบี่ และบ้านพังคาน จังหวัดพัทลุง (กระทรวงมหาดไทย, 2531, 2532) ผู้วิจัยจึงได้ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทั้งหมด

2.2 หมู่บ้านทั่วไป ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกโดยการคัดเลือกเอาตำบล ที่มีที่ตั้งใกล้ เคียงและอยู่ในอำเภอเดียวกันกับตำบลที่มีหมู่บ้านกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหมู่บ้านพัฒนาดีเด่น ดังอยู่มา 1 ตำบล จากนั้นทำการคัดเลือกหมู่บ้านทั่วไปในตำบลที่คัดเลือกมาได้ โดยใช้วิธีการคัดเลือกหมู่บ้านที่มีขนาด การสื่อสารและการคมนาคมดีคือ และสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับหมู่บ้านกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหมู่บ้านพัฒนาดีเด่น ซึ่งได้จำนวน 27 หมู่บ้าน จากนั้นจัดแบ่งหมู่บ้านที่ได้ ออกเป็น 4 กลุ่ม ตามหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นในแต่ละจังหวัด แล้วทำการสุ่มแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) (ประคอง กรรณสูต, 2529) โดยวิธีการจับสลากมากลุ่มละ 1 หมู่บ้าน ซึ่งได้จำนวน 4 หมู่บ้านคือ บ้านผักฉืด จังหวัดพังงา, บ้านเขาพนม จังหวัดพัทลุง, บ้านเขาขาว จังหวัดกระบี่ และบ้านทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

2.3 ผู้นำท้องถิ่นและประชาชน ได้ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างมาศึกษา ดังนี้

2.3.1 ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในหมู่บ้านพัฒนาดีเด่น ผู้วิจัยได้สำรวจจำนวนผู้นำท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นในภาคใต้ที่เป็นหมู่บ้านกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 หมู่บ้าน ได้จำนวน 43 คน (กองวิจัยและประเมินผล, กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2532) ผู้วิจัยจึงได้ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยทั้งหมด

สำหรับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นประชาชน ผู้วิจัยได้สำรวจจำนวนประชาชน ซึ่งได้แก่บุคคล
ที่มีสถานะในครอบครัว เป็นหัวหน้าครอบครัว ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นในภาคใต้
ที่เป็นหมู่บ้านกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 หมู่บ้าน ได้จำนวน 537 คน (กองวิจัยและประเมินผล,
กรมการพัฒนาชุมชน, กระทรวงมหาดไทย, 2532) ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร โดยประมาณจากตารางขนาดตัวอย่างประชากรของ Taro Yamane (ประคอง
กรรณสูตร, 2525) เมื่อประชากรจำนวน 537 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จะได้กลุ่มตัวอย่าง
ประชากรทั้งหมด 229 คน จากนั้นคำนวณค่านวนตามสัดส่วนของแต่ละหมู่บ้าน ทั้ง 4 หมู่บ้าน
ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 1

2.3.2 ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในหมู่บ้านทั่วไป ผู้วิจัยได้สำรวจจำนวน
ผู้นำท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในหมู่บ้านทั่วไป ในภาคใต้ที่เป็นหมู่บ้านกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 4 หมู่บ้าน ได้จำนวน 41 คน (กระทรวงมหาดไทย, กรมการพัฒนาชุมชน, กองวิจัย
และประเมินผล, 2532) ผู้วิจัยได้ใช้ เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยทั้งหมด สำหรับกลุ่ม
ตัวอย่างประชากรที่เป็นประชาชน ผู้วิจัยได้สำรวจจำนวนประชาชน ซึ่งได้แก่ บุคคลที่มีสถานะใน
ครอบครัวเป็นหัวหน้าครอบครัว ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตหมู่บ้านทั่วไปภาคใต้ที่เป็นหมู่บ้านกลุ่ม
ตัวอย่าง จำนวน 4 หมู่บ้าน ได้จำนวน 571 คน (กองวิจัยและประเมินผล, กรมพัฒนาชุมชน
กระทรวงมหาดไทย, 2532) ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยประมาณ
จากตารางขนาดตัวอย่างประชากรของ Taro Yamane (ประคอง กรรณสูตร, 2525) เมื่อ
ประชากรจำนวน 571 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จะได้กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด 235 คน
จากนั้นคำนวณค่านวนตามสัดส่วนของแต่ละหมู่บ้าน ทั้ง 4 หมู่บ้าน ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นประชาชนที่คำนวณตามสัดส่วน จำแนกตาม
ประเภทหมู่บ้าน จำนวนครอบครัว หมู่บ้านและจังหวัด

ประเภท	จังหวัด	หมู่บ้าน	จำนวน ครอบครัว	จำนวน ประชาชน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่เป็นประชาชน ที่คำนวณตามสัดส่วน
หมู่บ้านพัฒนา ดีเด่น	พังงา	บ้านวัดเขา	73	73	31
		บ้านศาลา			
	พัทลุง	คันรัก	192	192	82
		กระเปี	บ้านทุ่ง	75	75
หมู่บ้านทั่วไป	พัทลุง	บ้านพังคาน	197	197	84
		บ้านฝักฉืด	45	45	19
	กระบี่	บ้านเขาพนม	212	212	87
		บ้านเขาขาว	97	97	40
พัทลุง	บ้านทะเลน้อย	217	217	89	
รวม			1108	1108	464

เมื่อรวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในหมู่บ้านพัฒนาดีเด่น
และหมู่บ้านทั่วไปแล้ว จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 548 คน
ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร จำแนกตามประเภทหมู่บ้าน และจังหวัด

ประเภท หมู่บ้าน	จังหวัด	หมู่บ้าน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ให้ข้อมูล			
			ผู้นำท้องถิ่น	ประชาชน	รวม	
หมู่บ้าน	พังงา	บ้านวัดเขา	10	31	41	
พัฒนา	พัทลุง	บ้านศาลาดันรัก	11	82	93	
		กระบี่	บ้านทุ่ง	11	32	42
		พัทลุง	บ้านหังคาน	11	84	95
หมู่บ้าน	พังงา	บ้านฝักฉืด	9	19	28	
ทั่วไป	พัทลุง	บ้านเขาพนม	11	87	98	
		กระบี่	บ้านเขาขาว	11	40	51
		พัทลุง	บ้านทะเลน้อย	10	89	99
รวม			84	464	548	

สำหรับการสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นประชาชนแต่ละหมู่บ้าน ใช้วิธีการสุ่มแบบ
 ธรรมดา (Simple Random Sampling) (ประคอง วรรณสุด, 2529) โดยวิธีการจับฉลาก
 ตามบ้านเลขที่ จนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามขนาดตัวอย่างประชากร ตามที่ได้คำนวณไว้ในแต่ละ
 หมู่บ้าน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสร้างและเตรียมเครื่องมือสำหรับการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน ตามการรับรู้ของผู้นำท้องถิ่น และประชาชน ในหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นและหมู่บ้านทั่วไป ภาคใต้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ปรากฏว่าบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน ควรประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ
- 1.2 ด้านการสาธารณสุข
- 1.3 ด้านสังคมและวัฒนธรรม
- 1.4 ด้านการเมืองและการปกครอง

2. รวบรวมข้อมูลด้วยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาประมวล เป็นหลักในการสร้างข้อกระทง (Item) ในแบบสอบถาม ตามบทบาทในแต่ละด้านของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน รวมบทบาททั้ง 4 ด้าน ได้ข้อกระทงทั้งสิ้น จำนวน 55 ข้อ

3. นำข้อกระทงในแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน จำนวน 5 ท่าน (ดูรายชื่อในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาข้อกระทงในแบบสอบถามว่ามีความตรงตามเนื้อหาและครอบคลุมเนื้อหาเพียงใดเป็นรายข้อ ตลอดจนพิจารณาสำนวนภาษาที่ใช้ ทั้งนี้โดยใช้เกณฑ์การตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย จำนวน 4 ท่าน (ร้อยละ 80) ที่ตอบว่าเหมาะสม เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อกระทงนั้นไว้ใช้แบบสอบถาม ส่วนสำนวนภาษาที่ใช้ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อ เสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นสมควร

4. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงทั้งด้านเนื้อหาและสำนวนภาษาตามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น จึงได้แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนทั้ง 4 ด้าน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 50 ข้อ

5. จัดแบบสอบถามเป็นฉบับเดียว โดยแบบสอบถามแต่ละฉบับ มี 2 ตอนดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ โดยถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นข้อกระทง (Item) ที่ใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยในแต่ละข้อกระทงให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบ 2 ครั้ง คือครั้งแรกให้พิจารณาบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนโดยภาพรวมว่ามีการปฏิบัติจริงตามบทบาทในแต่ละข้อกระทงมากน้อยเพียงใดตามสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน ครั้งที่สองให้แสดงความคาดหวังว่าบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนนั้นควรปฏิบัติบทบาทในแต่ละข้อกระทงมากน้อยเพียงใด โดยไม่คำนึงถึงสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน

มาตราส่วนประเมินค่าที่ใช้ ผู้วิจัยให้น้ำหนักดังนี้ คือ

- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ปฏิบัติจริงมากที่สุดหรือควรปฏิบัติมากที่สุด
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ปฏิบัติจริงมาก หรือควรปฏิบัติมาก
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ปฏิบัติจริงปานกลาง หรือควรปฏิบัติปานกลาง
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ปฏิบัติจริงน้อย หรือควรปฏิบัติน้อย
- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปฏิบัติจริงน้อยที่สุด หรือควรปฏิบัติน้อยที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 2 จำนวน 50 ข้อ โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	จำนวน	12	ข้อ
2. ด้านการสาธารณสุข	จำนวน	10	ข้อ
3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม	จำนวน	14	ข้อ
4. ด้านการเมือง การปกครอง	จำนวน	14	ข้อ

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้นำท้องถิ่น จำนวน 10 คน และประชาชน จำนวน 10 คน ในหมู่บ้านทั่วไปภาคใต้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำไปหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) (ประคอง กรรณสูตร, 2525)

$$L = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right)$$

- เมื่อ L = ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 s_i^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 s_x^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
 n = จำนวนข้อในแบบสอบถาม

เมื่อคำนวณแล้วได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามดังนี้ คือ

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เท่ากับ .9982

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน เท่ากับ .9973

แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้มีความเที่ยงสูง เพียงพอที่จะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยต่อไป (ดูการคำนวณในภาคผนวก ข.)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

1. ผู้วิจัยได้ขอให้บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยถึงผู้ว่าราชการจังหวัดต่าง ๆ ที่มีหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นและหมู่บ้านทั่วไปที่เป็นหมู่บ้านกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ จังหวัดกระบี่ พัทลุง และพังงา จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้คือ

1.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย เดินทางไปยังจังหวัดกระบี่ พัทลุง และพังงา เพื่อยื่นหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อขออนุญาตและคำแนะนำในการเก็บรวบรวมข้อมูลในอำเภอที่มีหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นและหมู่บ้านทั่วไปที่เป็นหมู่บ้านกลุ่มตัวอย่างดังอยู่

1.2 นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากแต่ละจังหวัดที่ออกให้เดินทางไปพบและยื่นหนังสือต่อนายอำเภอ เพื่อขออนุญาตและขอคำแนะนำในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในแต่ละหมู่บ้านและตำบล ดังต่อไปนี้คือ

จังหวัดกระบี่

บ้านทุ่ง หมู่ที่ 5 ค.อ่าวนาง อ.เมือง

บ้านเขาขาว หมู่ที่ 5 ค.เขาคราม อ.เมือง

จังหวัดพัทลุง

บ้านศาลาคันรัก หมู่ที่ 1 ค.นาชยาด อ.ควนขนุน

บ้านหังคาน หมู่ที่ 2 ค.นาชยาด อ.ควนขนุน

บ้านทะเลน้อย หมู่ที่ 1 ค.พนางดุง อ.ควนขนุน

บ้านเขาพนม หมู่ที่ 1 ค.พนมวังค์ อ.ควนขนุน

จังหวัดพังงา

บ้านคึกคัก หมู่ที่ 3 ค.ถ้ำ อ.ตะกั่วทุ่ง

บ้านวัดเขา หมู่ที่ 10 ค.โคกกลอย อ.ตะกั่วทุ่ง

2.3 แจกแบบสอบถามในหมู่บ้านพัฒนาดีเด่น และหมู่บ้านทั่วไปที่เป็นหมู่บ้าน
กลุ่มตัวอย่างที่ละหมู่บ้านจนครบ 8 หมู่บ้าน โดยผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากผู้ใหญ่บ้านใน
แต่ละหมู่บ้านแจกแบบสอบถามแก่ประชาชนและผู้นำท้องถิ่นในวันที่หมู่บ้านมีการประชุมประจำ เดือน
ซึ่งแจกตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ได้คำนวณไว้ในแต่ละหมู่บ้าน ในการทำแบบสอบถาม
ผู้วิจัยได้แยกผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้นำท้องถิ่นและกลุ่มประชาชน โดยผู้วิจัย
และผู้ช่วยวิจัยได้อธิบายและชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามแก่ผู้ตอบแบบสอบถามในแต่
ละกลุ่ม เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่งก่อนลงมือตอบแบบสอบถาม ซึ่งในการตอบแบบสอบถาม
ในแต่ละหมู่บ้านจะใช้เวลาประมาณ 45 นาที

แบบสอบถามที่รวบรวมได้ในแต่ละหมู่บ้าน ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบทุกครั้ง เพื่อ
ให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบจำนวนที่ต้องการสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้เริ่ม
เก็บตั้งแต่วันที่ 28 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2533 ถึงวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.2533

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยแจกและรับคืนจากกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม คือ
ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในหมู่บ้านพัฒนาดีเด่น และผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในหมู่บ้านทั่วไปใน
ภาคใต้ ผู้วิจัยได้จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนแบบสอบถามที่แจกและได้รับคืนสมบูรณ์ถูกต้อง จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม ที่แจกไป / ฉบับ	จำนวนแบบสอบถามที่ได้ รับกลับคืนสมบูรณ์ ถูกต้อง /ฉบับ	คิด เป็นร้อยละ (%)
หมู่บ้านพัฒนาดีเด่น			
ผู้นำท้องถิ่น	43	43	100.00
ประชาชน	229	229	100.00
หมู่บ้านทั่วไป			
ผู้นำท้องถิ่น	41	41	100.00
ประชาชน	235	235	100.00
รวม	548	548	100.00

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลที่เป็นสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละของแต่ละรายการ
2. ข้อมูลที่เป็นการรับรู้ของผู้นำท้องถิ่นและประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน ที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน คือ

2.1 ศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน ความการรับรู้ของผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นและหมู่บ้านทั่วไป โดยการใช้วิธีวิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความหมายของคะแนน ติดตามเกณฑ์ของ Jhon W. Best (1970) ดังนี้

4.50 - 5.00	ถือว่า ปฏิบัติจริงมากที่สุดหรือควรปฏิบัติมากที่สุด
3.50 - 4.49	ถือว่า ปฏิบัติจริงมาก หรือควรปฏิบัติมาก
2.50 - 3.49	ถือว่า ปฏิบัติจริงปานกลาง หรือการปฏิบัติปานกลาง
1.50 - 2.49	ถือว่า ปฏิบัติจริงน้อย หรือควรปฏิบัติน้อย
1.00 - 1.49	ถือว่า ปฏิบัติจริงน้อยที่สุด หรือควรปฏิบัติน้อยที่สุด

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน ความการรับรู้ของผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นและในหมู่บ้านทั่วไป วิเคราะห์ด้วย t-test (Dependent Samples)

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทที่คาดหวัง และความแตกต่างของบทบาทที่ปฏิบัติจริง ของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน ความการรับรู้ของผู้นำท้องถิ่นและประชาชนระหว่างหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นกับหมู่บ้านทั่วไป วิเคราะห์ด้วย t-test (Independent Samples)

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติดังกล่าว ผู้วิจัยได้หาค่าสถิติและทำการทดสอบทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package for the Social Sciences) ที่สถาบันการศึกษาคอมพิวเตอร์